

STAROSTA LUBACZOWSKI
ul. Jasna 1
37-600 Lubaczów

ABR.6740.2.11.2024

fl. [signature]

Urząd Gminy Lubaczów	
WPLYNEŁO	
Data	06.03.2024
L.dz.	3859
Podpis	[signature]
Ilość zał.	

Lubaczów, dnia 06.03.2024 r.

DECYZJA NR 84/2024

Na podstawie art. 28, art. 33 ust. 1, art. 34 ust. 4, art. 36 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - *Prawo budowlane* (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 682 z późn. zm.) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - *Kodeks postępowania administracyjnego* (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku o pozwolenie na budowę z dnia 2 lutego 2024 r., ~~zatwierdzam projekt zagospodarowania działki oraz projekt architektoniczno-budowlany~~ i udzielam pozwolenia na budowę dla:

Gminy Lubaczów
ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów,

obejmującego:

- **wykonanie prac remontowo-konserwatorskich krzyża przydrożnego zlokalizowanego na ul. Szkolnej w Baszni Dolnej na działce o nr ewid. gruntów: 1121 położonej w miejscowości Basznia Dolna, gmina Lubaczów,**

wg projektu opracowanego przez projektanta:

- inż. Zygmunta Motykę - posiadającego uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, nr upr. WBPP/ZNB/IUB/79/3.17/52/82 i sporządzania projektów architektonicznych i konstrukcyjnych obiektów budowlanych o prostej architekturze, nr upr. 409/68, będącego członkiem Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa o numerze ewidencyjnym: PDK/BO/0286/02,

z zachowaniem następujących warunków, wynikających z art. 36 ust. 1 pkt 1 – 4 oraz art. 42 - 46 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – *Prawo budowlane*:

1. Szczegółne warunki zabezpieczenia terenu budowy i prowadzenia robót budowlanych:
  - a) przy wykonywaniu robót budowlanych stosować wyłącznie materiały dopuszczone do obrotu i stosowania w budownictwie w myśl art. 10 ustawy – *Prawo budowlane*,
  - b) roboty budowlane należy wykonać zgodnie z obowiązującymi warunkami techniczno-budowlanymi, przepisami bhp i ppoż. oraz nie naruszając praw osób trzecich,
  - c) prace prowadzić zgodnie z:
    - warunkami zawartymi w decyzji Nr 2/2024 Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 24 stycznia 2024 r., znak: IRN-I.5144.4.2024.MO,
    - uzgodnionym programem „Program prac konserwatorskich Krzyż przydrożny /1877 r./ w miejscowości Basznia Dolna /koło ośrodka zdrowia/, gm. Lubaczów” opracowanym przez mgr Barbarę Woch.
2. ~~Czas użytkowania tymczasowych obiektów budowlanych:~~
3. ~~Terminy rozbiórki:~~
  - 1) ~~istniejących obiektów budowlanych nieprzewidzianych do dalszego użytkowania:~~
  - 2) ~~tymczasowych obiektów budowlanych:~~
4. Szczegółowe wymagania dotyczące nadzoru na budowie:

Inwestor jest zobowiązany do ustanowienia inspektora nadzoru inwestorskiego zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 19 listopada 2001 r. – w sprawie rodzajów obiektów budowlanych, przy których realizacji wymagane jest ustanowienie inspektora nadzoru inwestorskiego (Dz.U. z 2001r., Nr 138, poz. 1554).

Uzasadnienie

Na podstawie art. 107 § 4 ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* odpuszczam uzasadnianie decyzji, gdyż w całości uwzględniłam żądanie strony.

Zgodnie z art. 127 § 1a ustawy *Kodeks postępowania administracyjnego* informuję, że decyzja wydana w pierwszej instancji, od której uzasadnienia organ odstąpił z powodu uwzględnienia w całości żądania strony, **jest ostateczna**. Na podstawie art. 50 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 259 ze zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia zgodnie z art. 54 § 1 ww. ustawy, skargę do sądu administracyjnego wnosi się za pośrednictwem organu, którego działanie jest przedmiotem skargi.

Oplata skarbową

Na podstawie art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006r. - o opłacie skarbowej /t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2111/- zwalnia się od opłaty skarbowej jednostki samorządu terytorialnego

Z up. Starosty

inż. Józef Harasymowicz
Główny specjalista w Wydziale Architektury,
Budownictwa, Drogownictwa,
i Rozwoju Gospodarczego
(pieczęć imienna i podpis osoby upoważnionej
do wydania decyzji)

Otrzymują (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru):

1. Gmina Lubaczów, ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów.

Otrzymują do wiadomości:

2. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Lubaczowie.
3. a/a - Wydział Architektury, Budownictwa, Drogownictwa i Rozwoju Gospodarczego.

JH – 06.03.2024 r.

Decyzja niniejsza stała się ostateczna
Data ... 6.03.2024 r.
Lubaczów, dnia ... 6.03.2024 r.
Podpis .....

Z up. Starosty

mgr inż. Paulina Topel
Główny specjalista w Wydziale Architektury,
Budownictwa, Drogownictwa,
i Rozwoju Gospodarczego

Informacja o niniejszej decyzji oraz o możliwości zapoznania się z dokumentacją sprawy, w tym z uzgodnieniem regionalnego dyrektora ochrony środowiska i opinią inspektora sanitarnego, podlega podaniu do publicznej wiadomości zgodnie z art. 95 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029).

Informacja o niniejszej decyzji i możliwościach zapoznania się z jej treścią oraz dokumentacją sprawy podlega podaniu do publicznej wiadomości zgodnie z art. 72 ust. 6 ustawy z dnia 3 października 2008r. – o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029).

Pouczenie

1. Inwestor jest obowiązany zawiadomić organ nadzoru budowlanego oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, dla których wymagane jest uzyskanie decyzji o pozwoleniu na budowę, dokonanie zgłoszenia budowy, o której mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1-4, lub dokonanie zgłoszenia instalowania, o którym mowa w art. 29 ust. 3 pkt 3 lit. d. Do zawiadomienia organu nadzoru budowlanego o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych inwestor dołącza:
  - a) informację wskazującą imiona i nazwiska osób, które będą sprawować funkcję:
    - a) kierownika budowy – w przypadku robót budowlanych wymagających ustanowienia kierownika budowy,
    - b) inspektora nadzoru inwestorskiego, jeżeli został on ustanowiony oraz w odniesieniu do tych osób dołącza kopie zaświadczeń, o których mowa w art. 12 ust. 7, wraz z kopiami decyzji o nadaniu uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności;
  - 2) oświadczenie lub kopię oświadczenia projektanta i projektanta sprawdzającego o sporządzeniu projektu technicznego, dotyczącego zamierzenia budowlanego zgodnie z obowiązującymi przepisami, zasadami wiedzy technicznej, projektem zagospodarowania działki lub terenu oraz projektem architektoniczno-budowlanym oraz rozstrzygnięciami dotyczącymi zamierzenia budowlanego.
2. Do użytkowania obiektu budowlanego, na budowę, którego wymagane jest pozwolenie na budowę, można przystąpić po zawiadomieniu właściwego organu nadzoru budowlanego o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten, w terminie 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu w drodze decyzji art. 54 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – *Prawo budowlane*. Przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego inwestor jest obowiązany uzyskać decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, jeżeli na budowę obiektu budowlanego jest wymagane pozwolenie na budowę i jest on zaliczony do kategorii: V, IX-XVI, XVII (z wyjątkiem warsztatów rzemieślniczych, stacji obsługi pojazdów, myjnie samochodowych i garaży do pięciu stanowisk włącznie), XVIII (z wyjątkiem obiektów magazynowych: budynki składowe, chłodnie, hangary i wiaty, a także budynków kolejowych: nastawnie, podstacje trakcyjne, lokomotywnie, wagonownie, strażnice przejazdowe i myjnie taboru kolejowego), XX, XXII (z wyjątkiem placów składowych, postojowych i parkingów), XXIV (z wyjątkiem stawów rybnych), XXVII (z wyjątkiem jazów, wałów przeciwpowodziowych, opasek i ostróg brzegowych oraz rowów melioracyjnych), XXVIII-XXX - art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - *Prawo budowlane*.
3. Inwestor może przystąpić do użytkowania obiektu budowlanego przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych pod warunkiem uzyskania decyzji na użytkowanie wydanej przez właściwy organ nadzoru budowlanego - art. 55 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - *Prawo budowlane*.
4. Inwestor zamiast dokonania zawiadomienia o zakończeniu budowy może wystąpić z wnioskiem o wydanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie - art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - *Prawo budowlane*.
5. Przed wydaniem decyzji w sprawie pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego właściwy organ nadzoru budowlanego przeprowadzi obowiązkową kontrolę budowy, zgodnie z art. 59a ustawy z dnia 7 lipca 1994r. – *Prawo budowlane*. Wniosek o udzielenie pozwolenia na użytkowanie stanowi wezwanie właściwego organu do przeprowadzenia obowiązkowej kontroli budowy - art. 55 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - *Prawo budowlane*.

PROJEKT ROBÓT BUDOWLANYCH

OBIEKT BUDOWLANY

Egz. 1 2 3

Nazwa obiektu:	Prace remontowo-konserwatorskie krzyża przydrożnego w Baszni Dolnej przy ulicy Szkolnej
Kategoria obiektu:	VIII
Adres obiektu:	Basznia Dolna, pow. lubaczowski, woj. Podkarpackie
Jednostka ewidencyjna:	180904_2 Lubaczów
Obręb ewidencyjny:	0002 Basznia Dolna
Numery działek:	1121

INWESTOR

Nazwa:	Gmina Lubaczów
Adres:	ul. Jasna 1 37-600 Lubaczów

JEDNOSTKA PROJEKTOWA

Nazwa:	INVENT
Adres:	ul. Obrońców Lwowa 3 37-600 Lubaczów

PROJEKTANCI

Imię i nazwisko	Nr uprawnień	Specjalność	Data oprac.	Podpis
BRANŻA – ARCHITEKTONICZNA, KONSTRUKCYJNO BUDOWLANA				
inż. Zygmunt Motyka	409/68, WBPP/ZNB/IUB/79/ 3.17/52/82	architektura i konstrukcja	02 2024	
BRANŻA SANITARNA				
-	-	-	-	-
BRANŻA ELEKTRYCZNA				
-	-	-	-	-
OPRACOWAŁ				
mgr inż. Paweł Starczak	-----	konstrukcyjno- budowlana	02-2024	

SPIS ZAWARTOŚCI

1. Projekt zagospodarowania terenu	
2. Projekt architektoniczno-budowlany	
3. Wykaz załączonych do projektu wymaganych przepisami szczególnymi uzgodnień, pozwoleń lub opinii, o których mowa w art. 33 ust. 2 pkt 1 ustawy oraz w zależności od potrzeb – w przypadku drogi krajowej lub wojewódzkiej – oświadczenia właściwego zarządcy drogi o możliwości połączenia działki z drogą, zgodnie z przepisami o drogach publicznych	

SPIS TREŚCI

I.	Karta tytułowa projektu	str. 1
1.	Spis treści	str. 2
II.	Dokumenty dołączone do projektu	str. 3-11
1.	Kopia decyzji o nadaniu projektantom uprawnień budowlanych w odpowiedniej specjalności	str. 3-4
2.	Kopia zaświadczenia o przynależności projektantów do właściwej izby samorządu Zawodowego	str. 5
3.	Kopia mapy ewidencyjnej	str. 6
4.	Kopia mapy zasadniczej	str. 7
5.	Wypis z rejestru gruntów	str. 8
6.	Decyzja Podkarpackiego wojewódzkiego Konserwatora Zabytków IRN-I.5144.80.2022.MO	str. 9-11
7.	Oświadczenie projektantów o sporządzeniu projektu zagospodarowania terenu zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej	str. 12
	Część opisowa projektu	str. 13-14
1.	Podstawy formalno - prawne.....	str. 13
2.	Inwestor	str. 13
3.	Lokalizacja	str. 13
4.	Zakres opracowania.....	str. 13
5.	Stan istniejący	str. 13
6.	Oddziaływanie inwestycji na otoczenie	str. 14
7.	Uwagi realizacyjne dla inwestycji	str. 14
1.	Plan sytuacyjny terenu - rys. PZ-1	str. 15

WOJEWODA PRZEMYSKI
(pieczęć)

Przemysl....., dnia 12.06. 1982 r.

Nr WBPP/ZNB/IUB/79 /3.17/52/82

**DECYZJA O STWIERDZENIU PRZYGOTOWANIA ZAWODOWEGO
do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie**

Na podstawie § 2 ust.1, pkt.1, § 5 ust.1, i § 13 ust. 1 pkt. 1,2 lit. -
pkt.1, § 7

rozporządzenia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska z dnia 20 lutego 1975 r.

w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. Nr 8, poz. 46) stwierdza się, że:

Obywatel(ka) ..... Zygmunt Motyka s. Ludwika
(imię i nazwisko)

..... Inżynier budownictwa lądowego
(tytuł naukowy - zawodowy)

urodzony(a) dnia 13 lipca 1941 r. w Bruśnie Nowym

posiada przygotowanie zawodowe upoważniające do wykonywania samodzielnej funkcji

projektanta, kierownika budowy i robót
(rodzaj funkcji)

w specjalności architektonicznej, konstrukcyjno-budowlanej
(rodzaj specjalności techniczno-budowlanej)

w zakresie projektowania w specjalności konstrukcyjno-budowlanej oraz
pełnienia samodzielnej funkcji kierownika budowy i robót w obu specjal-
nościach:

Budownictwo miejskie i przemysłowe
(specjalizacja zawodowa)

MA-BUA-14 zm. 4944, WA/Kw - DZG, 1501-1-489, 26.09.79. 4.500 A4

PREZYDIUM
WOJEWÓDZKIEJ RADY NARODOWEJ
WYDZIAŁ BUDOWNICTWA,
URBANISTYKI I ARCHITEKTURY
W RZESZOWIE

Rzeszów, dnia 13 grudnia 1968 r.

Nr ewid. uprawn. 100/68

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

Na podstawie art. 18, art. 19 ust. 1 pkt 1 i art 20 ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r.
- prawo budowlane (Dz. U. nr 7, poz. 46) oraz § 29 i § 11 ust.1 pkt.2
rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury z dnia
10 września 1962 r w sprawie kwalifikacji fachowych osób wykonujących funkcje techniczne
w budownictwie powszechnym (Dz. U. nr 53, poz. 266)

Ob. Zygmunt M O T Y K A

technik budowlany

urodzony dnia 13 lipca 1941 r. m.ur. Brusno Nowe pow.Lubaczów

otrzymuje

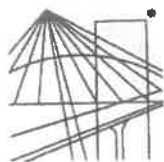
w specjalności architektonicznej i konstrukcyjno - inżynierskiej
uprawnienia budowlane do 2/ kierowania robotami budowlanymi w zakresie
ustalonym w pkt.1 oraz sporządzania projektów architektonicznych
i konstrukcyjnych obiektów budowlanych o prostej architekturze
/ § 1 ust.3 / z wyjątkiem obiektów o skomplikowanej konstrukcji.-

102/65
13.III.1965 r.

(pieczęć okrągła)

Z - CA KIEROWNIKA WYDZIAŁU

Mgr. Zygmunt Kordorowicz
Inż. architekt

PODKARPACKA
OKRĘGOWA
IZBA
INŻYNIERÓW
BUDOWNICTWA

Rzeszów, 2021-12-14
(miejscowość, data)

Zaświadczenie

Pan/Pani ..... **Zygmunt Motyka** .....
miejsce zamieszkania ..... **Os. Jagiellonów 10/25** .....
..... **37-600 Lubaczów** .....

jest członkiem Podkarpackiej Okręgowej Izby Inżynierów
Budownictwa o numerze ewidencyjnym ..... **PDK/BO/0286/02** .....
i posiada wymagane ubezpieczenie od odpowiedzialności
cywilnej.

Niniejsze zaświadczenie ważne jest
od dnia **2022-01-01** ..... do dnia **2022-12-31** .....

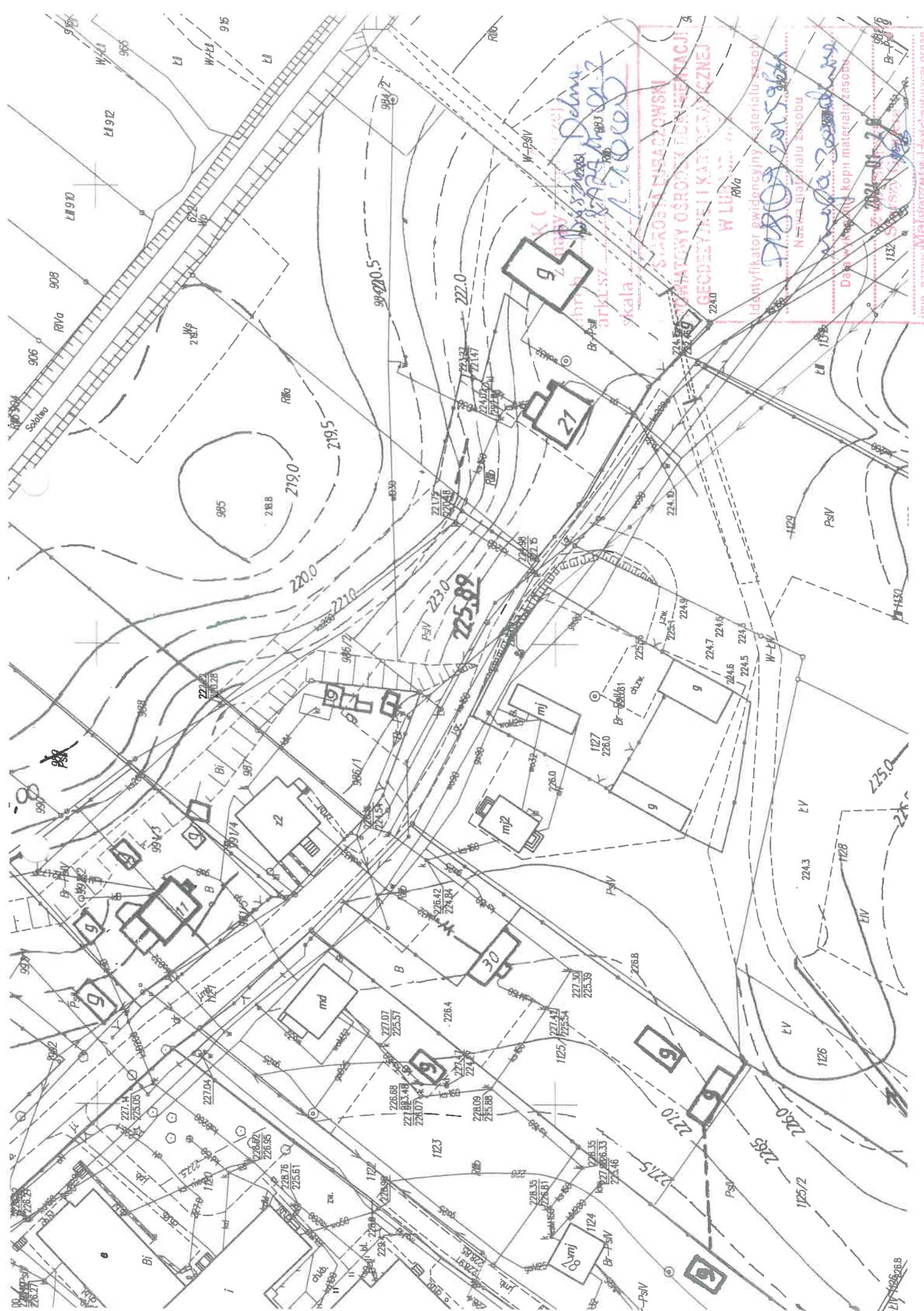
Prezesa Okręgowej Rady
Inżynierów Budownictwa

.....

Nr kancelaryjny :

UPROSZCZONY WYPIS Z REJESTRU GRUNTÓW

z dnia: 23.02.2024

Jednostka rejestrowa : G.26

Lp	Podmiot ewidencyjny	Charakter własności / władania	Udział
1	GINA LUBACZÓW UL. JASNA 1; 37-600 LUBACZÓW;	Własność	1/1

Numer działki	Położenie działki	Opis użytku	Oznaczenie użytków i konturów klasyfikac.	Pow. użytku [ha]	Pow. działki [ha]	Nr KW lub inny dokument własności
1121		drogi	dr	0,9753	0,9753	PR1L/00015676/3

Id działki: 180904_2.0002.1121

Razem powierzchnia działek :

0,9753 ha

Słownie : dziewięć tysięcy siedemset pięćdziesiąt trzy m. kwadr.

Wypis zawiera dane według stanu na dzień : 23.02.2024

Sporządził : Aleksandra Grzelak

23.02.2024

(imię i nazwisko osoby reprezentującej organ

L.ks.zam. 006-F. 4021. 446. 2024

Stwierdza się zgodność z operatem
ewidencji gruntów i budynków.

Lubaczów, dn. 23 LUT. 2024

Przemyśl, dnia 24 stycznia 2024 r.

1332
DECYZJA NR 2/2024

Na podstawie art. 6 ust. 1 pkt 2a, art. 7 pkt 1, oraz art. 36 ust. 1 pkt 1, art. 89 pkt 2 oraz art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2022, poz. 840 z późn. zm.), art. 104 Kodeksu postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. 2022, poz. 2000), a także § 12 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz.U. z 2021, poz. 81), po rozpatrzeniu wniosku po rozpatrzeniu wniosku Gminy Lubaczów, ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów, w sprawie wydania pozwolenia na wykonanie prac konserwatorskich krzyża przydrożnego zlokalizowanego na ul. Szkolnej, koło ośrodka zdrowia w Baszni Dolnej dz.nr ewid. 1121

pozwalam

Gminie Lubaczów, ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów na **wykonanie prac konserwatorskich krzyża przydrożnego zlokalizowanego na ul. Szkolnej, koło ośrodka zdrowia w Baszni Dolnej dz.nr ewid. 1121**, zgodnie z „Programem prac konserwatorskich Krzyż przydrożny /1877 r./ w miejscowości Basznia Dolna /koło ośrodka zdrowia/ /gmina Lubaczów/”, opracowanym przez mgr Barbarę Woch, stanowiącymi integralną część niniejszego pozwolenia.

Informuje się ponadto, że postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Niniejsze pozwolenie zachowuje ważność do dnia 31 grudnia 2026 roku.

Pozwolenie wydaje się z następującymi warunkami:

1. Kierowania pracami konserwatorskimi i restauratorskimi albo samodzielnego ich wykonywania przez osobę spełniającą wymagania, o których mowa odpowiednio w art. 37a ust.1 i 2, ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. (Osoba, która ukończyła studia drugiego stopnia lub jednolite studia magisterskie, w zakresie konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub konserwacji zabytków oraz która po rozpoczęciu studiów drugiego stopnia lub po zaliczeniu szóstego semestru jednolitych studiów magisterskich przez co najmniej 9 miesięcy brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, inwentarza muzeum będącego instytucją kultury. W dziedzinach nieobjętych programem studiów wyższych, o których mowa w ust. 1, pracami konserwatorskimi, pracami restauratorskimi lub badaniami konserwatorskimi, prowadzonymi przy zabytkach wpisanych do rejestru albo na Listę Skarbów Dziedzictwa, kieruje osoba, która posiada:
1) świadectwo ukończenia szkoły średniej zawodowej oraz tytuł zawodowy albo

wykształcenie średnie lub średnie branżowe i dyplom potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych w zawodach odpowiadających danej dziedzinie lub 2) dyplom mistrza w zawodzie odpowiadającym danej dziedzinie – oraz która przez co najmniej 4 lata brała udział w pracach konserwatorskich, pracach restauratorskich lub badaniach konserwatorskich, prowadzonych przy zabytkach wpisanych do rejestru, na Listę Skarbów Dziedzictwa, do inwentarza muzeum będącego instytucją kultury.

2. Przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac albo badań, a w toku prac albo badań na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby kierującej pracami konserwatorskimi i restauratorskimi albo samodzielnie je wykonującej,
  - imienia, nazwiska i adresu osoby kierującej pracami konserwatorskimi i restauratorskimi albo samodzielnie je wykonującej,
  - dokumentów potwierdzających spełnianie przez tę osobę wymagań, o których mowa odpowiednio w art. 37a ust. 1 i 2, art. 37b ust. 1 i 3 albo art. 37d ust. 1 ustawy,
  - oświadczenia osoby kierującej pracami konserwatorskimi i restauratorskimi albo samodzielnie je wykonującej o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonywania.
3. Zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac.
4. Zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie podjęcia określonych czynności związanych z wydanym pozwoleniem, przynajmniej 3 dni przed rozpoczęciem tych czynności.
5. Niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac.
6. Podjęcia innych działań, które zapobiegają uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku –
  - **dokonywania odbiorów częściowych i końcowego wykonanych prac konserwatorskich z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków;**
  - prowadzenia dokumentacji przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac oraz opracowania wyników tych badań, w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć i przekazania jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac;
  - opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu wskazanych w pozwoleniu prac albo badań i przekazania tego opracowania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia tych prac.

UZASADNIENIE

Przydrożny krzyż - pomnik w Baszni Dolnej, stanowi przykład wyrobu warsztatu bruśnieńskiego, które są charakterystyczne dla krajobrazu ziemi lubaczowskiej i stanowią jego nieodłączny element.

Głównym problemem konserwatorskim krzyża jest brak fundamentu, który spowodował jego znaczne przechylenie. Ponadto zawilgocenie partii fundamentowych i nawarstwienia polegające na nakładaniu współczesnych warstw malarskich na powierzchnię kamienia, spowodowały znaczną degradację kamienia wpływającą na stan techniczny, jak i odbiór estetyczny. Zatrzymywanie wilgoci wewnątrz kamienia, spudrowanie i osypywanie się

warstwy zewnętrznej powoduje zanikanie opracowania rzeźbiarskiego. Planowane zabiegi konserwatorskie mają charakter ratowniczy. Ich celem jest usunięcie źródła podciągania kapilarnego poprzez wykonanie nowych fundamentów i izolacji poziomej, konsolidacji kamienia oraz oczyszczenia z nawarstwień malarskich. Biorąc pod uwagę powyższe należało orzec jak w sentencji.

Przywołanie przepisów art. 6 ust. 1, pkt 2a, art. 7 pkt 1, ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określa zakres przedmiotowy ochrony konserwatorskiej. Art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami powołano, gdyż zezwolenie dotyczy prac powodujących zmiany w zabytku wpisanym do rejestru zabytków pod nr **B – 1014 z dnia 22 listopada 2021 r.**

Powołanie przepisów art. 89 pkt 2, art. 93 ust. 1 tejże ustawy znajduje podstawę w zakresie właściwości miejscowej, rzeczowej i instancyjnej Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków do rozpoznania niniejszej sprawy. Powołanie przepisów § 12 rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków uzasadnia obowiązek uzyskania przez właściciela pozwolenia w formie decyzji i precyzuje treść tego pozwolenia. Art. 104 Kpa powołano, gdyż decyzja załatwia przedmiotową sprawę.

Od niniejszej decyzji przysługuje Stronom - na podstawie art. 127 § 1 i art. 129 § 1 i 2 Kpa za moim pośrednictwem, odwołanie do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie w terminie 14 dni od daty jej doręczenia. Na podstawie art. 127a § 1 i 2 kpa informuję, że w trakcie biegu terminu wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję; z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Podkarpacki Wojewódzki
Konserwator Zabytków

Benta Kot

Otrzymują:

1. Gmina Lubaczów, ul. Jasna 1, 37-600 Lubaczów + zał.

Do wiadomości:

1. T.O. + zał.
2. A/a- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, ul. Jagiellońska 29, 37-700 Przemyśl + zał.

OŚWIADCZENIE PROJEKTANTÓW

Starostwo Powiatowe
w Lubaczowie
ul. Jasna 1
37-600 Lubaczów

o sporządzeniu projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej

Na podstawie art. 34 ust. 3d pkt 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994r. - Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2020r. poz. 1333 z późn. zm.).

Ja niżej podpisany oświadczam, że projekt budowlany dotyczący inwestycji:

"Prace remontowo - konserwatorskie krzyża przydrożnego w Baszni Dolnej przy ulicy Szkolnej "

Adres: działka nr 1121, obręb 0002 Basznia Dolna,
Miejscowość: Opaka, gmina Lubaczów, powiat lubaczowski,
województwo podkarpackie

Inwestor: Gmina Lubaczów
ul. Jasna 1
37-600 Lubaczów

został opracowany kompletnie i jest zgodny z obowiązującym prawem oraz zasadami wiedzy technicznej.

IMIĘ I NAZWISKO	SPECJALNOŚĆ	NR UPRAWNIEŃ	PODPIS
inż. Zygmunt Motyka	Architektoniczna, Konstrukcyjno- budowlana	409/68, WBPP/ZNB/IUB/79/ 3.17/52/82	02.2024

CZĘŚĆ OPISOWA

1. Podstawy formalno-prawne

- Decyzja Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o pozwoleniu na wykonanie prac konserwatorskich krzyża przydrożnego zlokalizowanego przy ulicy Szkolnej, koło ośrodka zdrowia w Baszni Dolnej dz. nr 1121
Nr IRN-I.5144.4.2024.MO z dnia 24.01.2024r.
- Program prac konserwatorskich
- Zlecenie inwestora
- Mapa zasadnicza
- Mapa ewidencyjna
- Wizja lokalna.

2. Inwestor

Gmina Lubaczów
ul. Jasna 1 37-600
Lubaczów

3. Lokalizacja

Ulica Szkolna w Baszni Dolnej, dz. ewid. nr 1121, obręb 0002 Basznia Dolna, gmina Lubaczów, powiat lubaczowski, województwo podkarpackie.
Jednostka ewidencyjna 180904_2 Lubaczów.

4. Zakres opracowania

Zgodnie z programem prac konserwatorskich oraz wydaną decyzją Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu Inwestor zamierza na działce nr ewid. 1121 położonej w miejscowości Basznia Dolna wykonać prace konserwatorskie krzyża przydrożnego.

Działka nr ewid. 1121 o powierzchni 0,9753 ha stanowi drogę dr.

5. Stan istniejący

Obiekt wpisany jest do rejestru zabytków ruchomych pod numerem B-1014 z dnia 22 listopada 2021 r.

6. Oddziaływanie inwestycji na otoczenie

Planowana inwestycja nie oddziałuje na sąsiednie działki. Nie wprowadza zakłóceń w ekologicznej charakterystyce powierzchni ziemi, gleby, wód powierzchniowych i podziemnych. Charakter użytkowania działki nie zmienia się.

7. Uwagi realizacyjne dla inwestycji

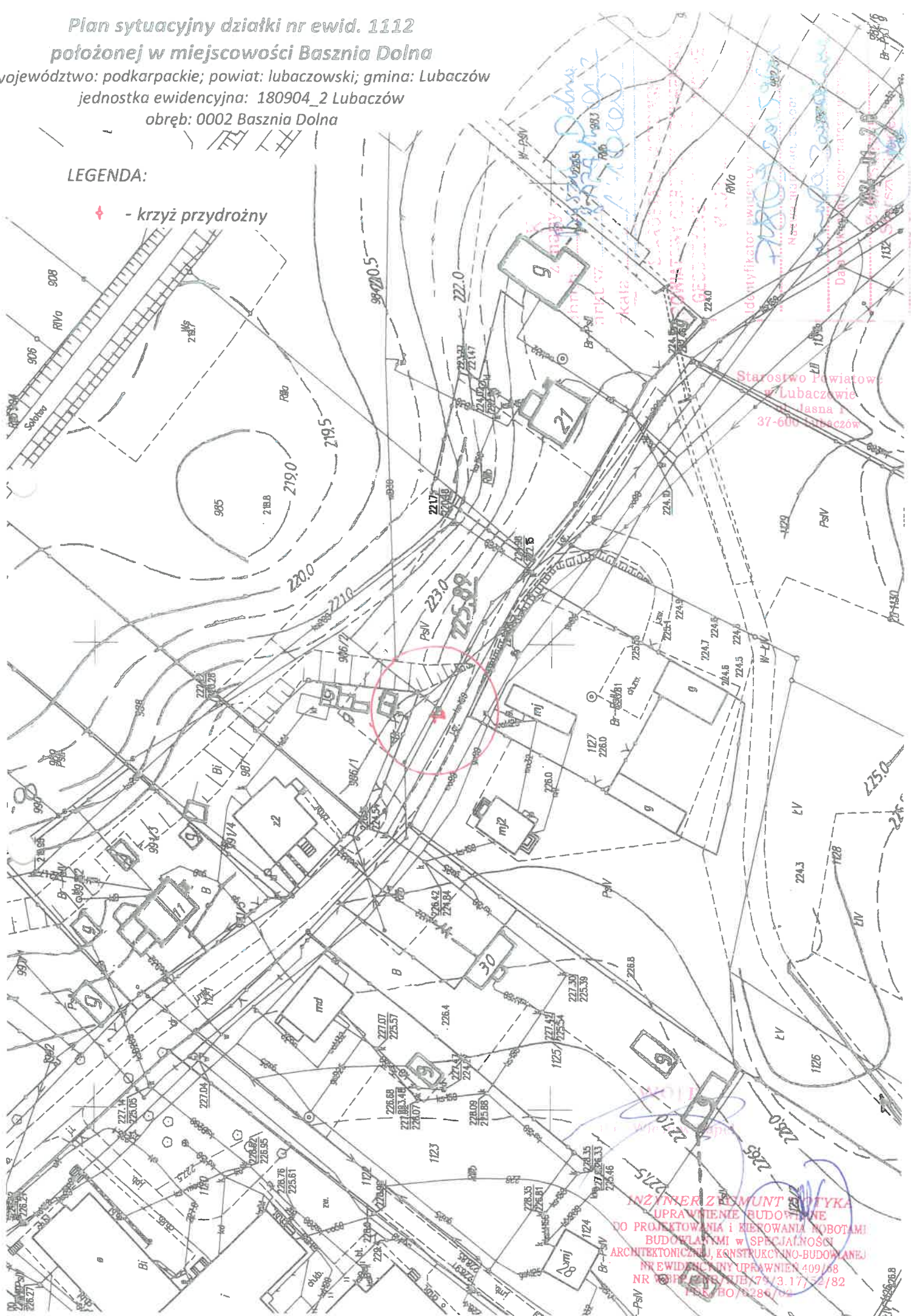
Rozpoczęcie prac budowlanych może nastąpić po uzyskaniu decyzji o pozwoleniu na budowę, a następnie zawiadomieniu wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia prac i zgłoszenie osób sprawujących kierownictwo i nadzór nad robotami. Roboty powinny być prowadzone pod nadzorem kierownika budowy spełniającego wymagania w art. 37a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W trakcie robót należy na bieżąco prowadzić dziennik budowy.

INŻYNIER ZYGMUNT MOTYKA
UPRAWNIENIE BUDOWLANE
DO PROJEKTOWANIA I KIEROWANIA ROBOTAMI
BUDOWLANymi W SPECJALNOŚCI
ARCHITEKTURALNEJ, KONSTRUKCYJNO-BUDOWLANEJ
NR WIDENCYJNY UPRAWNIEN 409/68
NR WBPP/ZNB/IUB/79/3.17/52/82
PDK BO/0286/02

Plan sytuacyjny działki nr ewid. 1112
położonej w miejscowości Basznia Dolna
województwo: podkarpackie; powiat: lubaczowski; gmina: Lubaczów
jednostka ewidencyjna: 180904_2 Lubaczów
obręb: 0002 Basznia Dolna

LEGENDA:

✦ - krzyż przydrożny

INŻYNIER ZBISŁAW WITKOWSKI
UPRAWNIENIE BUDOWLANE
DO PROJEKTOWANIA I KIEROWANIA ROBOTAMI
BUDOWLANymi w SPECJALNOŚCI
ARCHITEKTONICZNEJ, KONSTRUKCYJNO-BUDOWLANEJ
NR EWIDENCYJNY UPRAWNIEN 409/68
NR WOH 2203/UB/79/3.17/52/82
PISARZHO/0284/02

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO - BUDOWLANY

OBIEKT BUDOWLANY

Nazwa obiektu:	Prace remontowo-konserwatorskie krzyża przydrożnego w Baszni Dolnej przy ulicy Szkolnej
Kategoria obiektu:	VIII
Adres obiektu:	Basznia Dolna, pow. lubaczowski, woj. Podkarpackie
Jednostka ewidencyjna:	180904_2 Lubaczów
Obręb ewidencyjny:	0002 Basznia Dolna
Numery działek:	1121

INWESTOR

Nazwa:	Gmina Lubaczów
Adres:	ul. Jasna 1 37-600 Lubaczów

JEDNOSTKA PROJEKTOWA

Nazwa:	INVENT
Adres:	ul. Obrońców Lwowa 3 37-600 Lubaczów

PROJEKTANCI

Imię i nazwisko	Nr uprawnień	Specjalność	Data oprac.	Podpis
BRANŻA – ARCHITEKTONICZNA, KONSTRUKCYJNO BUDOWLANA				
inż. Zygmunt Motyka	409/68, WBPP/ZNB/IUB/79/ 3.17/52/82	architektura i konstrukcja	02 2024	
OPRACOWAŁ				
mgr inż. Paweł Starczak	-----	konstrukcyjno- budowlana	02-2024	

SPIS TREŚCI
do PROJEKTU ARCHITEKTONICZNO BUDOWLANEGO

I. Projekt architektoniczno - budowlany - strona tytułowa...	str. 16
I. Spis treści do projektu architektoniczno - budowlanego	str. 17
II. Program prac konserwatorskich	str. 18-31
1. Karta identyfikacyjna	str. 19
A. Dane przed konserwacją	str. 19
- Rodzaj	str. 19
- Autor, warsztat, szkoła	str. 19
- Miejsce przechowywania/lokalizacja	str. 19
- Właściciel	str. 19
- Numer inwentaryzacyjny	str. 19
-Technika	str. 19
- Wcześniejsze konserwacje	str. 19
- Wcześniejsze dokumentacje	str. 20
B. Dane o konserwacji	str. 20
- Inwestor	str. 20
- Zleceniodawca	str. 20
2. Opis, analiza formy, funkcji i treści	str. 20
3. Zagadnienia historyczne	str. 20-22
4. Technika wykonania	str. 22
5. Stan zachowania i przyczyny zniszczeń	str. 22
6. Cel oraz założenia konserwacji i restauracji	str. 23
7. Program prac konserwatorskich	str. 23-31

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Krzyż przydrożny / 1877 r. / w miejscowości Basznia Dolna

/ koło ośrodka zdrowia /

/ gmina Lubaczów /

WOJEWÓDZKI
URZĄD OCHRONY ZABYTKÓW
z/s w Przemyślu
UZGODNIONO

DNIA 24. 01. 2024
decyzja Nr 2/2024
16H-1.5164.4.2024.10

Podkarpacki Wojewódzki
Konservator Zabytków

Beata Kot

Autor programu prac konserwatorskich i restauratorskich:

mgr Barbara Woch

Opaka 2023

ARTEMIS
Konservacja Dziej Sztuki
mgr Barbara Woch
Opaka 111A, 37-600 Lubaczów
NIP 7931270774, REGON 387839820
tel. 607803930

1. KARTA IDENTYFIKACYJNA

A. DANE PRZED KONSERWACJĄ

RODZAJ:

Krzyż kamienny, przydrożny

AUTOR, WARSZTAT, SZKOŁA

Lokalny, bruśnieński ośrodek kamieniarski

MIEJSCE PRZECHOWYWANIA/LOKALIZACJA:

Basznia Dolna , ul. Szkolna / za przychodnią /.

WŁAŚCICIEL:

Gmina Lubaczów

ul. Jasna 1

37-600 Lubaczów

NUMER INWENTARYZACYJNY:

Karta Gminnej Ewidencji Zabytków gminy Lubaczów nr 267/1547

Wpisany do rejestru zabytków nr B-1014 z dnia 22.11.2021 r.

WYMIARY:

Podstawa

67 x 67 cm, wys. 26 cm

62 x 60 cm, wys. 16 cm

Cokół

37 x 2cm, wys. 130 cm

Krzyż

Wys. 90 cm,

Ramiona 42 cm

12 x 12 cm

WCZEŚNIEJSZE KONSERWACJE:

Renowacje przeprowadzane cyklicznie przez lokalną społeczność.

WCZEŚNIEJSZE DOKUMENTACJE:

Brak danych

B. DANE O KONSERWACJI

INWESTOR:

Gmina Lubaczów
ul. Jasna 1
37-600 Lubaczów

ZLECENIODAWCA:

Gmina Lubaczów
ul. Jasna 1
37-600 Lubaczów

2. OPIS, ANALIZA FORMY, FUNKCJI I TREŚCI

Krzyż kamienny, przydrożny, usytuowany przy ulicy Szkolnej w Baszni Dolnej, koło ośrodka zdrowia.

W typie krzyża na cokole, złożony z dwustopniowej podstawy oraz wyniosłego cokołu, na którym ustawiony niewielki krzyż. Całość wykuta z wapienia roztoczańskiego, zapewne w bruśnieńskim ośrodku kamieniarskim.

Podstawa prosta, dwustopniowa, zbudowana uskokowo, na której ustawiony cokół u podstawy szerszy z profilowanym daszkiem. Narożniki cokołu w formie pilastrów, pomiędzy którymi na wszystkich czterech ścianach ryte inskrypcje, na dwóch widnieje data 1877.

Na cokole ustawiony krzyż o bogatym opracowaniu rzeźbiarskim sugerującym pień drzewa z mocno zaakcentowanymi sękami. Na froncie postać Chrystusa Ukrzyżowanego.

Przy zakończeniach ramion ryte rozetki.

3. ZAGADNIENIA HISTORYCZNE

Pierwsza adnotacja o miejscowości Basznia miała miejsce w 1444 roku i zapewne na przełomie XV i XVI wieku objęta została osadnictwem wołoskim, co ma swoje potwierdzenie w materiałach źródłowych. Wieś uposażona została przywilejem przez Jana Tarnowskiego hetmana wielkiego koronnego w 1550 roku, który to przywilej został ostatecznie potwierdzony w 1634 roku przez króla Władysława IV.

Wieś królewska, po 1778 roku włączona została do dóbr kameralnych zaś w 1818 zakupiona przez hr. Pawłowskiego. Po 1856 roku Basznia przeszła na własność Jakuba Bernsteina, zaś w 1881 przejęta została przez bank wiedeński.

W 1882 roku właścicielami majątku została rodzina Gołuchowskich, której ostatnim przedstawicielem / od 1932 roku / był Agenor Maria Gołuchowski, ordynat na Skale, senator Rzeczypospolitej Polskiej.

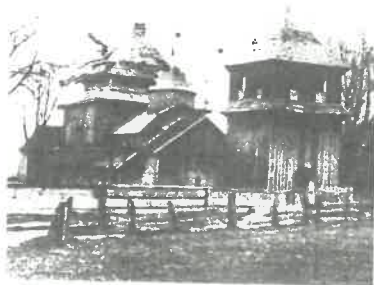
W materiałach historycznych wieś wzmiankowana jest w związku z jej częściowym zniszczeniem w trakcie najazdów tatarskich w latach 1621 i 1629 jak również jako ośrodek buntów chłopskich przeciwko polityce ekonomicznej dzierżawców starostwa lubaczowskiego w latach 1570-1635.

Rozwój osady nastąpił w XVI wieku, kiedy to starosta lubaczowski Gabriel Tarło osadził tu nowych kmieci. W XVIII wieku wieś została podzielona na Basznię Dolną oraz Basznię Górną, natomiast po 1783 roku między Basznią Górną a Sieniawką założono niemiecką kolonię Raichau.

Pierwsze podania dotyczące struktur kościelnych dotyczą funkcjonowania monastynu bazylianów, natomiast początki organizacji kościelnych kościoła wschodniego pochodzą z poł. XVI wieku, kiedy to świąszczennik Vasil Popowicz wymieniony był w rejestrach podatkowych.

Pierwsze dokumenty dotyczące erekcji parafii nie zachowały się, natomiast król Jan Kazimierz w dokumencie wydanym 25 sierpnia 1660 roku „na nowo przyznał parochowi do wolnego używania ćwierć i dwa obszary gruntów z łąkami oraz zezwolił trzymać komorników. Dokument został potwierdzony przez Jana III Sobieskiego oraz Augusta III.

Pierwsza cerkiew drewniana została wzniesiona zapewne w XVI wieku.

Cerkiew drewniana z Baszni Dolnej / rozebrana ok. 1904r./, Zbiory Biblioteki Narodowej w Warszawie.

Kolejna cerkiew wzniesiona została w 1644 roku z fundacji gromady wiejskiej przez majstra Zacharego Smolina z Rudy. Cerkiew z czasem poddawano reparacjom i tak w 1825 roku rozebrano dzwonnice i wzniesiono nowy babiniec z wieżyczką, w 1844 roku dobudowano zakrystię. Kolejne, ostatnie już prace remontowe przeprowadzono w 1885 roku.

W 1903 roku z inicjatywy parocha ks. Lwa Połyszynowicza, na dawnym cmentarzu rozpoczęto budowę murowanej świątyni. Prace ukończono w 1904 roku, natomiast drewnianą cerkiew rozebrano. Cerkiew mimo, że przetrwała I i II wojnę światową, po opuszczeniu przez parafian w

wyniku przesiedlenia ludności ukraińskiej, została rozebrana w 1956 roku z przeznaczeniem na materiał budowlany.

Cerkiew murowana z Baszni Dolnej wzniesiona w latach 1903-1904, Zbiory Biblioteki Narodowe w Warszawie.

Przesiedlenie ludności greckokatolickiej położyło kres funkcjonowaniu struktur kościoła wschodniego w Baszni Dolnej.

4. TECHNIKA WYKONANIA

Techniki kamieniarskie, rzeźbiarskie

5. STAN ZACHOWANIA I PRZYCZYNY ZNISZCZEŃ

Stan zachowania bardzo zły, powodujące bezpośrednie zagrożenie istnienia obiektu. Krzyż przechylony, co może spowodować jego przewrócenie.

Obecny stan zachowania wynika z wielu czynników, w tym naturalnego starzenia się materiału, wieloletniej ekspozycji zewnętrznej oraz narażeniem na zmienne warunki atmosferyczne. Krzyż posadowiony bez fundamentu i izolacji poziomej, co powodowało podciąganie kapilarne i zawilgoceniu podstawy, co z kolei przyczyniło się do degradacji kamienia oraz jego przechylenia.

Powierzchnia krzyża pokryta wieloma osypującymi się warstwami malarskimi, spudrowana, osypująca się. Kamień w obrębie podstawy zdegradowany, z wieloma ubytkami i odspojeniami, pokryty osypującymi się warstwami malarskimi oraz nawarstwieniami biologicznymi.

Krzyż wieńczący cokół z osypującym się opracowaniem rzeźbiarskim, wizerunek Chrystusa Ukrzyżowanego zachowany szczątkowo, opracowanie rzeźbiarskie z ubytkami, niestabilne.

Całość założenia wymaga bardzo pilnych, ratowniczych prac konserwatorskich.

6. CEL ORAZ ZAŁOŻENIA KONSERWACJI I RESTAURACJI

Celem planowanych prac konserwatorskich jest zabezpieczenie przed procesami destrukcyjnym oraz przywrócenie pierwotnej wartości technicznej i estetycznej obiektu. Ważnym elementem prac konserwatorskich będzie wykonanie fundamentu oraz izolacji poziomej, co zabezpieczy podstawę krzyża przed podciąganiem kapilarnym i spowolni procesy destrukcyjne.

W zakresie konserwacji technicznej planowana jest konsolidacja osypujących się warstw kamienia, w szczególności w obrębie opracowań rzeźbiarskich oraz inskrypcji. Planowane jest również uzupełnienie ubytków co pozwoli na przywrócenie pierwotnej estetyki obiektu.

Zakończeniem prac konserwatorskich będzie założenie zabezpieczenia hydrofobowego, co zabezpieczy powierzchnię przed utrzymywaniem się wysokiej wilgotności oraz powstawaniem nawarstwień biologicznych. Prace konserwatorskie przywrócą pierwotny wygląd krzyża przydrożnego.

Krzyż eksponowany jest w miejscu widocznym z uczęszczanej drogi i jego wygląd ma wpływ na lokalny pejzaż, jak również stanowi element dziedzictwa kulturowego związanego z roztoczańskimi ośrodkami kamieniarskimi / ze szczególnym uwzględnieniem bruśnieńskiego ośrodka kamieniarskiego /, których dzieła kamieniarskie są wizytówką i ważnym elementem wizerunkowym regionu.

7. PROGRAM PRAC

1. Wykonanie dokumentacji fotograficznej

Wykonanie dokumentacji fotograficznej obiektów przed rozpoczęciem prac konserwatorskich.

2. Wstępne oczyszczenie oraz demontaż krzyża

Przed rozpoczęciem prac konserwatorskich należy uporządkować teren wokół krzyża z niskiej roślinności. Kolejno oczyścić delikatnie całość krzyża z luźnych zanieczyszczeń. Szczególnie należy zwrócić uwagę na stan łączów poszczególnych elementów krzyża, które będą ważne w trakcie demontażu. Z kolei zdemontować wszystkie ruchome elementy krzyża oraz przewieźć do pracowni konserwatorskiej.

3. Wykonanie fundamentów

Zaleca się w miejscu posadowienia krzyża wykonanie fundamentu o wymiarach dostosowanych do wielkości podstawy i do głębokość przemarzania. Pozwoli to na stabilny montaż krzyża i wykonanie izolacji poziomej, co z kolei ograniczy podciąganie kapilarne oraz oddzieli kamień od źródeł zasolenia.

4. Konserwacja podstawy

Należy przeprowadzić konserwację podstaw poprzez usunięcie osypujących się warstw malarskich oraz nawarstwień biologicznych z użyciem preparatów chemicznych stosowanych przy pracach konserwatorskich. Scałić odspojone elementy z zastosowaniem np. sztyftów z materiału nierdzewnego / stal nierdzewna /. Ubytki uzupełnić metodą flekowania z zastosowaniem materiału o parametrach technicznych i estetycznych zbliżonych do pierwotnego / np. wapień z pokładów bruśnieńskich / oraz wzmocnić jego strukturę stosownymi, dobrej jakości preparatami np. firmy Remmers .

5. Wzmocnienie powierzchni kamienia

Ze względu na bardzo zły stan zachowania zewnętrznych warstw kamienia, szczególnie w obrębie krzyża, prace konserwatorskie należy rozpocząć od impregnacji strukturalnej kamienia z użyciem specjalistycznych preparatów firmy Remmers / np. KSE 100, KSE 300/

6. Oczyszczenie powierzchni kamienia z warstw malarskich

Całość powierzchni kamienia oczyścić z warstw malarskich, zwracając szczególną uwagę na stan zachowania poszczególnych obszarów powierzchni. Prace wykonać metodą mechaniczną przy użyciu specjalistycznych narzędzi do opracowań rzeźbiarskich.

7. Oczyszczenie krzyża z nawarstwień biologicznych

Oczyszczenie z nawarstwień biologicznych należy przeprowadzić metodą chemiczną z zastosowaniem preparatów np. firmy Remmers. Przylegające owocniki usunąć metodą mechaniczną ze zwróceniem uwagi na stan zachowania powierzchni kamienia.

8. Uzupełnienie ubytków

Uzupełnienie ubytków należy wykonać metodą flekowania z użyciem materiałów o parametrach zbliżonych do pierwotnego /np. wapień bruśnieński /, natomiast niewielkie ubytki uzupełnić przy użyciu zapraw / np. gotowych zapraw firmy Remmers /.

9. Montaż krzyża

W pierwszej kolejności należy wykonać izolację poziomą, na tym osadzić postawę. Po zamontowaniu wszystkich elementów krzyża należy uszczelnić przestrzeń pomiędzy wszystkimi elementami zaprawą , aby zabezpieczyć przed zbieraniem się wody do wnętrza obiektu.

10. Impregnacja hydrofobowa

Przeprowadzić impregnację hydrofobową powierzchni krzyża z użyciem np. preparatu do impregnacji kamienia np. firmy Remmers.

11. Wykonanie dokumentacji fotograficznej oraz konserwatorskiej.

Należy wykonać dokumentację fotograficzną przed rozpoczęciem prac, w trakcie ich trwania, jak również po zakończeniu prac konserwatorskich. Przygotować dokumentację konserwatorską.

Krzyż przydrożny usytuowany przy ul. Szkolnej w Baszni Dolnej, stan przed rozpoczęciem prac konserwatorskich, 2023r., fot. B. Woch

Krzyż przydrożny usytuowany przy ul. Szkolnej w Baszni Dolnej, stan przed rozpoczęciem prac konserwatorskich, 2023r., fot. B. Woch

Krzyż przydrożny usytuowany przy ul. Szkolnej w Baszni Dolnej, stan przed rozpoczęcie prac konserwatorskich, 2023r., fot. B. Woch

Krzyż przydrożny usytuowany przy ul. Szkolnej w Baszni Dolnej, stan przed rozpoczęcie prac konserwatorskich, 2023r., fot. B. Woch

Krzyż przydrożny usytuowany przy ul. Szkolnej w Baszni Dolnej, stan przed rozpoczęcie prac konserwatorskich, 2023r., fot. B. Woch

Krzyż przydrożny usytuowany przy ul. Szkolnej w Baszni Dolnej, stan przed rozpoczęcie prac konserwatorskich, 2023r., fot. B. Woch